

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/2 an 5 cor., 1 an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/2 an 7 cor., 1 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un gir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani a treia-oră 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplănei Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

Epistole nefrancate se refuza. — Manuscrise nu se însoțesc.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografică”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cisnădiei, 27. — În Alba-Iulia la librăria Weiss Bernat „la loterie”.

TRIBUNA

Ce trebuie să facem?

IV.

În articolele precedente am arătat, că pasul, ce trebuie să-l facem este: *un protest unanim contra opreliștelor ilegale a funcționării partidului nostru național și peste tot a manifestării libere pe terenul politic.*

Acest pas ni-se impune în situația în care ne-au adus guvernele maghiare. El e realizabil, numai se are interesul și energia recerută, părăsind nepăsarea ce s'a prea înstăpănit asupra noastră.

Aceasta este părerea noastră, declarând, că vom stăruir din toate puterile, ca protestele să se facă. De aceasta părere sînt și mai mulți frunțași de-ai noștri, cari vor lua inițiativa și vor lucra, ca planul să se realizeze.

Frunțași însă au lipsă, de conlucrarea noastră a tuturor, căci numai așa e posibil, ca protestele să iasă în întindere generală și să aibă efectul dorit.

În această lucrare îi revine un rol principal și furor de deosebire *tinerimii noastre*. Ea poate și are datoria să lumineze masa poporului din toate părțile, arătând însemnătatea acestui pas și adunând isălituri la proteste.

Am accentuat în articolele anterioare, că la noi nemulțumirea cu stările politice e generală. De, sîntem cu toții nemulțumiți, dar cu deosebire vrednica noastră tinerime este stăpînită mai mult de nemulțumire și dorește a se pune la muncă și pe terenul politic, cu nobila intenție de a face servicii poporului și cauzei românești. Acestei nemulțumiri și dorinței de luptă și lucrare unii din tineri i-au și dat expresie în presa noastră.

Acum, în fața alegerilor dietale, este sosit timpul, ca baremi o parte din dorințele tinerimii să se împlinescă și prin conlucrarea ei. Tinerimea trebuie să conlucre, ca vocea poporului să se aude la iveală. Tinerii noștri, ca odinioară tinerimea dela 1848, trebuie să cutiere fiecare ținut sau, să se pună în contact nemijlocit cu poporul, să-i arate că noi trebuie să fim cu sfîrșenie la cele ce s'au hotărît în conferențe, între altele să nu luăm parte la alegeri și să-i spună cauza, pentru care trebuie să protestăm.

În chipul acesta tinerimea, alături de bătrînii frunțași, încercîndu-i în lupte, se va achita de o datorie națională, pe lângă că va face și școala cu poporul, luminându-l în chestiile politice naționale.

Protestul, respective protestele vor scoate la iveală eazăși chestia română.

Și în aceasta residă însemnătatea mișcării, pe lângă faptul, că prin un protest unanim se dă o nouă probă de solidaritate națională și se face începutul nou al luptelor naționale.

De sine înțeles, că protestele trebuie să li-se dea cea mai estinsă publicitate. Ele se vor publica în ziarele noastre naționale și apoi frunțașii noștri se vor îngriji, ca despre cele exprimate în ele, despre vocea poporului nostru, să ia notiță și presa europeană și să ajungă la cunoștința factorilor competenți din Ungaria și din întreaga monarhie.

Făcute protestele de totalitatea Românilor, din toate părțile, și cuprinsul lor ajuns la cercurile politice din monarhie și din străinătate: noi sîntem firm convinși, că aceasta numai foloase reale poate să aducă cauzei române.

Dela noi atîrnă, ca acest pas să se realizeze, dela noi atîrnă, ca în fața volniciei și abuzurilor celor dela putere, noi stînd pe baze legale, să ne manifestăm cu energie și demnitate, pretinzînd drepturile ce ne compet nu numai ca cetățeni, ci ca *cetățeni români ai Ungariei*.

La lucru deci de cu vreme! În lături cu nepăsarea, neinteresarea și înainte fără frică. Să ne punem pe muncă bătrîni și tineri deopotrivă, să instrumăm și pregătim poporul, în toate ținuturile, în toate satele, în toate unghiurile. Nu la răsărit să-l învățăm, ci la cunoașterea drepturilor lui, la a pretinde energie, ceea ce i-se cuvine, ceea ce i-s'a luat. Timp de pierdut nu este, oăci de alegeri abia ne despart 2-3 luni, ear' momentul potrivit pentru manifestări ni-se oferă în preajma alegerilor. Pe cînd Maghiarii vor face tîmbălaie și vor aranja bătăi electorale patriotice, glasul poporului român, redat în proteste, să răsună cu demnitate.

Aceasta să ne fie năsuința și scopul mai apropiat!

La lucru deci, zicem de nou, avînd devisa: *protestăm*.

Sibiu, 20 Iulie 1901.

Noua procedură civilă. În ministerul de justiție lucrările de revizuire a proiectului de procedură civilă au înaintat într'atît, încît îndată după deschiderea noului parlament, proiectul va fi prezentat dietei. Tot în toamna aceasta va fi supusă unei anchete și *novela penală*.

Persecuțai. De un timp încoace imprecisiunile „Tribunei” se țin lanț. Numai zilele trecute, redactorul nostru responsabil a primit două acte de punere sub acuză și ieri o nouă ci-

tațiune la judele de instrucție i-a fost înmănată. Se vede din aceasta tendința diavolească a guvernărilor acestor nenorocite țări. Nimic nu ne-a rămas neatins de furia guvernului unguresc și a urei de rasă, susținută și nutrită oficios și sistematic din partea puterii statului. Prin pedepse grele în bani, prin puscării și terorism vreau acum să ne năimicească cu ori-ce preț și *presa*, ca nici barem glasul protestelor noastre contra nelegiuirilor îndurate să nu mai poată fi auzit. Multe a suferit „Tribuna” în urma loviturilor primite din partea procurorilor setoși de gloria întemnițării Românilor, și totuși n'a putut fi nimicuită și împedecată în apărarea intereselor naționale românești.

Zădarnică va rămîne și pe viitor pîcătoasa goană contra noastră. Fideli principiilor depuse în programul nostru național, rezoluți și neîntimidați vom lupta și în viitor contra tendinței de maghiarizare a locuitorilor acestei țări, ori-cît procesele ne vor pune în perspectivă puscăriile ungurești. Poporul român va ști aprația aceste persecuțiuni a libertății expresiunii convingerilor și le va pune toate la răvaș.

Fiume. Ordinațiunile ministeriale referitoare la noua ordine introdusă în Fiume au fost prezentate reprezentării. Joi seara. Primarul Mayländer într'o lungă cuvîntare și-a exprimat dorința, că guvernul maghiar va împlini cu timp și dorințele, cari până acum n'au fost bătute în seamă și că Fiume în scurtă vreme va deveni deplin stăpîn pe sine.

Congrese sîrbești. După-cum scrie ziarul „Zastava”, congresul sîrbesc ce se va ține luna viitoare în Becicherecul-mare, pe lângă chestiunile de categorie bisericească, se va discuta și asupra *finanțelor politice* a Sîrbilor față de viitoarele alegeri parlamentare. Sîrbii din Croația și Slavonia deasemenea vor ține un congres prin August în Ruma, pentru desbaterea afacerilor bisericești și politice.

Rusia și România. Ziarele din Germania se ocupă de visita marelui duce rus Alexandru Mihailovici la Constanța.

„Frankfurter Zeitung”, „Vossische Zeitung”, „National Zeitung” și „Münchener Nachrichten” zic, că Rusia vrea să dovedească *cumcă politica sa în Balcani nu e îndreptată contra României, căreia îi păstrează recunoștință*.

Problemele reformei băncilor.

VI.

Dacă asupra *cunoștințelor speciale* ale conducătorilor dela băncile noastre încă multă discuție — o aflăm de foarte natural. Doar noi abia de două decenii avem pe terenul acesta! Și apoi ei azi au devenit directori de bancă, al căror honorar anual nu trece mult peste suma de 4-500 cor.! Și avem membri de direcție, ale căror ostenele nu sînt remunerate mai mult decît cu 60-80 coroane la an! În schimbul acestor minime honorare, se pare cam neîndreptățită cererea de cunoștințe speciale în domeniul afacerilor de bancă.

În același timp însă trebuie să recunoaștem — fără supărare — că atît directorii de bancă, dar mai ales membrii direcțiilor nu-și prea manifestă dorul și năzuința de a-și însuși cît de cît baremi elementele cunoștințelor speciale. Și aceasta apoi este un mare neajuns pentru interesele bine pricepute ale băncilor noastre.

Ca să se ajute în fața acestui neajuns ar trebui ca *literaturii* economice și în general literaturii financiare să se dea o mai mare atențiune. Băncile noastre ar trebui să jertfească din venitele lor câte un bagatel baremi din sumele adunate să formeze un comun fond pentru propagarea literaturii economice. Opuștile apărute în editura acestui fond să fie deocădată împărțite *gratuit* baremi la cei de aproape interesați.

Și apoi fiecare bancă să-și țină de o importanță datorită, ca pentru membrii direcțiilor ei să procure organul economic special „Revista Economică”.

În chipul acesta i-ar da acestui organ posibilitatea să apară mai potrivit intereselor ce reprezintă.

Îmbogățindu-se astfel conducătorii băncilor noastre cu cunoștințe economice generale și speciale pentru ramul finanțelor, ar ajunge mai lesnicioși în acea situație, ca să poată da ceruta *directivă* politicii băncilor noastre.

Avînd privilegiu să aprecieze mai temeinic chestiile și principiile economice, conducătorii băncilor noastre ar deveni adevărați părinți și conducători ai întregii vieți economice a noastră. Atunci ar putea mai sigur a poată să acomodeze operațiile băncilor cu interesele practice ale poporului nostru. Atunci ar aprecia după merit importanța diferitelor așteptări și lucrări economice, cari așteaptă azi grabnică rezolvare.

Și apoi la rîndul lor mai cu înlesnire ar pute să împartă poporului să-țean învățături și povești economice. S'ar însufleți pentru crearea de biblio-

teci economice prin satele românești. S'ar îndeletnici cu ținerea de conferențe economice etc. Și în chipul acesta în scurt interval am pute să vedem în clientela de bancă, un istet, popor pentru munca pe terenul economic, atît de reclamată mai ales de situația noastră estrem de gravă, ce ni-s'a creat prin forțele guvernului încarnat și orbit.

Reasumînd cele de pînă aici, credem că în privința organizației și activității băncilor noastre, dorind o *reformă* potrivită a băncilor noastre ni-s'ar impune și realizarea următoarelor probleme:

Pentru-ca și *țeranul* nostru să iasă parte *activă* la viața noastră financiară și pentru-ca institutiile noastre de bani să-și poată servi mai priincios, — în viitor băncile noastre să-și înființeze în comunele din care își au clientela *încăstări rurale* de economii și credit, cu menirea ca aceste să fie *agenții* locali de operație ai băncilor noastre.

II.

Băncile noastre în viitor să-și acomodeze activitatea *treburilor locale*, spriginind de *fapt* agricultura, industria și comerțul, prin inițierea și susținerea de întovăgări, conform cerințelor populației-clientele.

În șirul felurilor de împrumuturi să adopteze așa numitele *conturi-cu rente fîrănăști*.

III.

Pentru lăptirea cunoștințelor economice a conducătorilor să se formeze un *fond pentru editarea de cărți economice financiare*. Creșterea unei clientele de bancă să o înlesnească prin formarea de biblioteci economice și prin aranjarea de conferențe din domeniul economiei naționale.

Directiva activității băncilor noastre să fie mai pronunțată și în perfectă conglăsură cu interesele vitale ale poporului nostru.

Aceste ar fi problemele a căror realizare n'ar trebui să fie întrecută de realizarea problemelor ce tind la îndreptarea *scăderilor de administrație* și de *control*, pentru-că după natura lor, băncile noastre nu trebuie să fie hale de gheșeftării cosmopolite și rafinate, ci institute cu menire să dea un nou și sănătos avînt vieții noastre economice, în felul cum e admirabil de clar semnalat în seria de articoli, ce a publicat ziarul nostru sub titlul „Probleme actuale etc.”

Vasile C. Osyada.

FOIȚA „TRIBUNEI”

MIRIAM.

— Roman —

de

Jacques Vincent.

(Urmare din nr. 125).

La auzul acestei mărturisiri neașteptate tata se înfiorăse așa de tare și sări pe de sofă cu o mișcare atît de înfiorătoare, încât eu, cuprinsă de frică ca de moarte, i-am căzut la picioare.

— Iertare, tată, iartă-mă, îți mărturisesc totul. Nu sînt pîcătoasă, ear' el e demn de noi, demn de tine, pe aceasta îți jur! De-ai ști cît am suferit, cît am luptat contra amorului acestuia, pentru-ca să vin în conflict cu voința ta, căci voința și atît de sfîntă pentru mine, oăci voința lui Dumnezeu, dar' care totuși mi-a sfîșiat inima, mi-a ucis...

— Destul, nenorocito, destul, — mă întrerupe el, și pentru-ca să mă ridic de jos m'a prins de mîna mea dur, încît eu căzînd pe sofă, amețită, dar' care totuși ochii și gemeam dureros.

— Ceea-ce ai să-mi spui, e numele lui, — mi-a demandat apoi cu voce

aspră, tremurătoare, nemai putîndu-se stăpîni.

Atînsă pînă în adîncul inimii, la vederea expresiei înfiorătoare a feței lui, am înțeles îndată, că amîndoi sîntem perduți, și eu și Hassan. Dar' ca sub influența oare-cărei minuni, rămăsese destul de calmă spre a deduce neîndoișor din întrebarea aceasta, că Hassan a scăpat și că dușmanii lui nu știu pe ce cale să-și realizeze contra lui planurile de răsunare. Astfel știam deci sigur, că pedeapsa numai pe mine mă poate ajunge; am rîsulat ușurată ca de o mare povară și m'am hotărît firm, ca mai bucuros să îndur ori-ce, decît să-mi tridez secretul, la cărui demascare ar trage după sine moartea lui Hassan.

Tata repetă impacient; — Numele voesc să-ți știu, numele!

Luptam contra fricii lăse ce pe un minut voia să iasă stăpînire asupra-mi: — Iartă-mă, tată, — îi răspund eu, — că nu mă supun poruncii tale, dar' numele ce voești să-ți știu, nu-l voi spune.

— Tu cutezi încă să te opui? — strigă tata, pe care această cutezanță îl frapase foarte mult.

Un moment credeam că o să mă sfarme de tot; deodată însă, ca-și-cum s'ar fi înfricoșat de sine însuși, se lo-

vește pe frunte și fără să mă învrednicească de o privire barem, se propieblă apoi prin odaie, în urmă se apropie de fereastră să inspire din liniștea ce domnea afară. Tăcere îngrijorătoare stăpînea peste noi.

— Tu ai nebunit, — îmi zice el în sfîrșit, — ar trebui chiar să te compătisești pentru neapăsarea tineretii tale, care îți face să uiți ce drepturi am asupra ta. Presupun însă, că nu-ți vei închipui că toate tot numai pe placul și după caprițile tale se vor întîmpla, și că va rămîne nepedepsită această temerară încercare, care pe noi toți ne-ar dehonesta. Nu mai ești în Paris; pentru femeile și fetele noastre noi avem de tot alte legi, și dacă în contra acestora pîcătuesc, slavă Domnului, avem modrul și puterea de a le și pedepsi.

— Sînt în mîinile tale, tată, — îi răspund eu resignat; — dacă nu-ți e milă de mine pedepește-mă, fă-mă să-ți simt deplina mînie.

— Oh, la aceasta nu e nici o lipsă de consensul tău, voia regula eu afacea și fără a ta învoire, — îmi răspunde, de astă-dată așa rece, încît simțeam că pentru mine toate sînt perdue deja.

— Poți să-mi crezi, că în minutul acesta, atît de supărarea cu mi-o făcui, mai aștept încă și altceva dela tine. Este în interesul nostru al tuturor, ca acest plan mîrgav să nu devină public.

Nu mă împinge deci la astfel de măsuri, de cari, îți jur, nu mă voiu înspăimînta, pentru a afla pe miserabilul complice al păcatului tău.

Dacă nu pot să-ți aflui numele prin tine, mai e aci și Narly, pe care o voiu constrînge eu să vorbească, aceasta poți să-mi-o crezi.

Teroare de moarte mă furnica prin tot trupul, la auzul că doica mea fidelă are să supoarte pedepse pentru mine.

— Nu, nu, — strig eu înfiorată, — ea n'are nici o vină, Narly nu-l cunoaște! Singur numai eu sînt responsabilă, eu am indus în eroare pe Narly, dînsa nu știa, că bărbatul acela pe mine mă așteaptă.

— Cruță-o deci pe ea de greutate răspunderii și sfîrșește odată, — îmi zice tata, înfuriat tot mai mult. — Cine-i? Unde ai făcut cunoștință cu el. Numai un străin poate fi, care a venit din Paris, ca să te poată revede.

În desperarea mea îmi venise ideea să abat cercetarea pe căi greșite și astfel să zădărnicesc primejdia ce amenința pe Hassan.

— Da, — bombănesc eu, ca-și-cum aș fi constrînsă să mărturisesc, — e străin, din Paris a venit după mine.

Și i-am spus un nume pe nimerite, ear' tata a eșit, pentru-ca, — după-cum prevedeam, — să întreb pe Bell, de

oătră care mă isolaseră. Noroc că Bell nu știe nimic. — Sînt patru zile, deja, de cînd nu am văzut nici pe tata, nici pe Bell; iolată de toți, sînt tratată ca o prizonieră. Oamenilor mei, în cari n'au încredere, nu le este permis să intre la mine, ear' pentru servicii mi-au pus la dispoziție două sclave de ale Ze-nabil.

Din lumea de-afară nu pîtrunde la mine nimic, — ce se va întîmpla oare? Martă, temerile mele sînt gro-zăve! Ieri voiam să merg în haremul cel mare, sperînd că acolo voiu afla ceva asupra sorții mele, dar' o solavă mi-s'a pus în cale și mi-a spus că n'am voie să părăsesc apartamentele mele. Mă apăsă presimțirea unei mari nenorociri. Unde să fie oare sîrmana, fidelă mea Narly? O vor tortura doar', ca s'o silească să mărturisească, ori i-a succedat doar' să se limpezească de sub grava bănuială?

Chiar și Saïda m'a părăsit, pe o clipă am zărit-o din fereastră cînd se preumbla prin grădină; a privit în sus spre veranda mea, dar' îndată ce m'a zărit s'a întors repede, ca-și-cum ar fi fost urmînd unei porunci.

(Va urma).

Revista estera

Tratatul de Berlin

Ziarul »Germania« din Berlin publică o scrisoare senațională din Constantinopol, în care se spune, că Țarul Rusiei voeste să modifice tratatul de Berlin, în sensul, că Bulgaria să-și reducă contingentul de armată, ear' Sârbia și Muntenegru să fie provocate să se abțină dela opera de răsunare contra Albanezilor. Spre scopul acesta Țarul contemplează convocarea unei conferențe la Petersburg ori la Koppenhaga.

Crisă ministerială în Danemarca

Abzicerea cabinetului Sohested a fost primită de regele Cristian și cu formarea noului cabinet e însărcinat contele Holstein-Ledreborg.

Rosebery și partidul liberal englez

Într-o scrisoare a sa, lordul Rosebery spune, că abzicerea din președinția partidului liberal a făcut-o în speranța delăturării divergențelor de vederi ce domniau în partid. Nu i-a succedat aceasta și astăzi partidul e divizat.

Motivele divizării sunt păreri atâtea de contrare referitoare la războiul din Africa-sudică și peste tot la politica generală a imperiului. Două spirite nu pot domni într-un partid, dacă voeste să fie factor puternic, și aceasta este cauza divizării partidului liberal din Anglia.

Turburări în Spania

Bande anticlericale din Saragosa au spart din nou câteva clădire și au aprins ferestrele colegiului iesuitorilor. Armata a tras foc asupra mulțimii răbite, răzind 45 de oameni.

Francia și Vaticanul

Comisia bugetară a camerei franceze a decis desființarea postului de ambasador la Vatican, ceea ce înseamnă o încordată relație între scaunul papal și guvernul francez.

Supplex Libellus Valachorum.

— 1791. —

Trad. de Dr. Elie Dănuș.

(Urmare).

În secolul al XI, după ce regele Stefan cel-Sfânt a învins pe ducele Gyula jun., a adăos Transilvania la regatul Ungariei, și cialaltă Maghiari din Transilvania au trecut la creștinism, prin sîrguința însă a unor preoți adicți bisericei occidentale, cari au ostentat întru convertirea lor, au fost adăos la biserica occidentală, și după ce și cialaltă Maghiari, cari fuseră convertiți la Christos deja sub ducele Gyula senior, au trecut în celălalt al bisericii apuseane, aproape numai locuitorii valahi ai provinciei au rămas în sînul bisericii orientale.

Cu toată deosebirea aceasta a riturilor bisericești drepturile cetățenești erau comune ambelor națiuni, adică celei maghiare și celei valahe, încă de pe când s'au coalitat într-o singură societate sub ducele Tuhutum. Ca argument pentru acest adevăr fie de ajuns, pentru scurtime, a cita scrisoarea autentică a conventului Preacuratei Vergure Maria din Cluj-Mănăstur, edată la anul 1437, pe care clarisimul Pray a publicat-o astfel în a sa a VII. disertațiune istorică-critică, secțiunea a VIII.:

»Paulus Magnus de Vaida Haza, vexillifer universitatis Regnicolarum Hungarorum et Valachorum, in partibus Transilvanicis, etc. ...

În același loc observă celebrul autor (Pray), că în scrisorile sale conventuale universitatea regnicolă a Maghiarilor și Valahilor se provoacă la un instrument al regelui Stefan cel-Sfânt, în care se tractează despre imunitățile lor, ceea ce este un nou argument, cumcă fiecare din cele două națiuni a avut aceleași imunități, și s'a bucurat de aceleași drepturi cetățenești.

Națiunea maghiară e drept că încă în același secol și în același an, în care au fost expedate acele scrisori conventuale, a făcut o uniune particulară de ajutor împrumutat cu Secuiei, conationalii lor, cari în același timp începuseră a forma o națiune separată, cât și cu Sașii, cari au fost aduși în această provincie în secolul al 12-lea.

Uniunea aceasta a fost reînviată deja în anul următor 1438, după cum ne arată actele estradate în privința aceasta, ale vicevoivodului din acel timp, Lorand-Lepes. Toți uniunea aceea n'a stricat chiar nimic

drepturilor națiunii române, ba soarta acesteia era înfloritoare tocmai în secolul în care s'a făcut uniunea, pentru că din sînul acestei națiuni a eșit Ioan Huniade Corvinul, care a fost înălțat la cele mai înalte ranguri, mai înainte în Transilvania și apoi a fost pus în postul de suprem-beliduce și guvernator în Ungaria, ear' nemuritorul sau fiu Matia a fost înălțat chiar la tronul regatului, și pentru a nu mai aminti alți Voievozi ai Transilvaniei eșiți din sînul acestei națiuni, însemnăm numai că »Ioan Gețe« (Getzi), din a cărui familie se zice că și astăzi mai există câțiva nobili valahi în comitatul Dobăca, a murit cu multă cinste pe la finea veacului al XVI-lea în înalta slujbă de guvernator al Transilvaniei; Stefan Jozsika, (după-cum dovedește însuși istoricul Bethlen Farkas), Român de origine și neam, a purtat distinsul oficiu de »cancelar« sub principele Bathori.

Pe la mijlocul aceluiași secol se distinge în dignitatea de arhiepiscop al Strigoniului, în Ungaria, și cancelar al regatului, Nicolau Olah, deasemenea născut din părinți români, din Sibiu, ear' fratele sau Mateiu, funcționa în oficiul ereditar de jude regesc cu reședința la Orăștie în Transilvania. Acești înalți bărbați, distinși atât în statul Ungariei, cât și în al Transilvaniei, nici nu își ascundeau originea lor de neam românesc, ba Corvineștii amândoi (Ioan și Matia) se făleau, că ei și națiunea lor își deduc originea dela coloniile romane, după-cum mărturisesc Bonfiniu și Luciu Dalmata. (Va urma).

Ziarele maghiare despre noi.

»Budapesti Hirlap« (nrul 191) publică o corespondență din Sibiu, în care se spune modo hungarico, că Românii stau în strică rezistență pasivă față de alegeri și că în lipsa acțiunilor politice ei se desvolată în mod surprinzător pe teren economic. Se ocupă cu articolii publicați de »Tribuna« în chestia unui »congres al meseriașilor și comercianților români« și despre »problemele reformei băncilor« și spune un mare adevăr, când constată, că anumite cercuri (moderate) românești nu sînt dispuse a face nici un pas pentru a înfrunți într-o comună organizațiune pe comercianții și meseriașii români.

»Egyetértés« (nrul 194) se ocupă cu învoială făcută între conșistoriul gr.-or. din Arad și cel gr.-cat. din Lugoj pentru susținerea împreună a școalelor românești. Îl doare rău pe konsuthistul, că acțiunea aceasta a conșistoriilor va împiedea în mare măsură maghiarizarea Românilor în comune româno-maghiare.

Scrisoare deschisă.

Escel. Sale Domnului Episcop

Dr. Ioan Szabó.

Gherla.

(Urmare și fine).

Acete pecaeteale dlui Berinde — cu toată tendințioasă investigații — sînt adevărate, constatate prin procesul verbal al acelei investigații și arată indeștul caracterul preotesc al dlui A. Berinde, altcum mai de mult cunoscut Escelenței Voastre și din motivele demisiunii sale de beneficiul parohiei ce a avut și dela administrarea alor două protopopiate.

Că ținuta dlui Berinde, ea om între poporeni sei, nu difere într-o nimic de ținuta sa preotească, se poate dovedi tot cu faptele sale.

Acela este improcesuat de vre-o 50 poporeni ai sei pentru mai multe mii, cari le-a încasat în numele acelor poporeni, fără a voi să le facă vooată de spre sumele încasate.

Alți poporeni l-au improcesuat pentru alte mii tot așa încasate și spestate de dl părinte pentru scopuri necunoscute, despre cari însă dl Berinde ar dori să nu dee seamă.

Improcesuat este dl Berinde și de fostul curator primar pentru mai multe diferențe de bani bisericești încasate de d-sa, diferențe cu cari a rămas dator curatorului, dar' azi le neagă.

Pămînturi comune cu poporeni de ai sei pe lângă învoire comună în scris s'a înfabulat pe numele lui. Berinde neagă comunitatea acelei averi și o folosește singur cu daunarea compoșorilor. Alt proces!

Faptele sîrvicești la institutul »Sătmăreană«, cari au adus cu sine amovarea lui din postul de director, sînt indeștul cunoscute din bilanțele anuale ale acelu institut.

Toate aceste slăbănogii, cari au eshauriat întreaga activitate în Seini a dlui Berinde, au adus pe credințioșii sei într-o stare de îndreptățită scărba față de tot, ce acela face și întreprinde, atât în lăuntru, cât și afară de biserică.

Afirmarea dlui Berinde, că credințioșii ar fi puși la cale de străini, ca să facă aceste cînte la Escelența Voastră, este o apucătură vrednică de d-sa, dar' ușor de priceput, pentru că: »cel ce se înacă, se prinde și de frunză«; dar' că este neadeverată o va dovedi dl comi-

sar episcopesc, care în această privință n'a uitat a face cercetare și investigație — precum a uitat în cauza cîntelor noastre — fără a afla ceva urmă!

Încât însă în vederea investigații tendințioase am fi îndemnați a presunpune, că dl comisar episcopesc s'ar fi expectorat afirmativ la această însușare a dlui Berinde, declarăm de mincună infamă și tendințioasă această afirmare, pentru că noi credințioșii români din Seini — jurăm — nici am cerut, nici am primit imbold, sfat sau ajutor dela străini pentru a face cîntețele noastre.

Le-am făcut fără știrea prealabilă a ori cărei persoane străine de comunitatea noastră bisericească din revolta sufletelor și pentru pacea noastră sufletească atât de scandalizată prin purtarea nevrednică de preot a dlui Berinde.

Escelențissime domnule episcop!

Credințioșii seini, ca refren la investigația ținută V'a adus la înalta cunoștință un nou abuz al dlui paroh: împedecarea prin dl preot a alegerii unui perceptor pentru comuna bisericească; V'a rugat, ca să binevoiți a dispune un preot »spoveditor« pentru sîrbătorile Sfințelor Paști.

Cu multă durere sufletească am observat, că în punctul prim nici până azi nu s'a dispus nimic, precum nici preot nu ni-s'a trimis, decât pe 1/2, oră și așa și la aceste sfințe sîrbători marea parte a credințioșilor — ca în anul trecut — au rămas nemărturisii; ear' cîntețele noastre, cu toată promisiunea dată esmișilor nostri în persoană de Escelența Voastră, nu numai până la Paști, dar' noi până astăzi nu s'au dejucecat!

Senatul bisericesc, ales din încrederea poporului întreg pentru aprecierea și sanarea stărilor dureroase de față este conștient de datorința sa și la insistența neînteruptă a credințioșilor, din nou V'e roagă pentru dispozițiunea cea mai grabnică în cauză — până încă nu este tîrziu!

Clătinăți în credință, revoltați în cele interne de atîta răutate și atîta nepăsare în cele sfinte, cu greu putem refîdă credințioșii dela defeccionarea religiei, dar' faptul lor nu ne miră, pentru că credința și morala profesată de dl Berinde cu cuvîntul și cu fapta, în biserică și afară de biserică, nouă nu ne trebuie, nu o primim și încă nici acum nu ar urma sanarea radicală a relelor, cari amenință biserica în temelii, prin îndepărtarea definitivă a preotului nevrednic: credințioșii se vor simți dispensați de a mai cere concursul Escelenței Voastre și siliți a întreprinde toți pașii necesari, ca pentru rîmănera la olaltă, într-o religie, în timpul cel mai scurt să-și aducă în frunte un preot vrednic de a vîl adevăratul cuvînt al lui Dumnezeu!

O spunem ca să se știe!

Seini, la 30 Iunie 1901.

În numele poporului român

Senatul bisericesc.

(17 subscrieri).

In memoria lui Mihaiu-Viteazul.

Corpul didactic al României, intrunit în congres la București, a făcut escursiunea anunțată la Tîrgoviște, vizitînd orașul și indeosebi mănăstirea Dealul, unde se află oraniul marelui Domn Mihaiu-Viteazul.

Congresisții, însoțiți de dl Gr. G. Tocilescu, au fost primiți foarte bine. La mănăstirea Dealul s'a servit un parastas.

Pe masa unde era pusă evangelia, erau espuse vederii asistenților oraniile lui Mihaiu și al lui Radu-Vodă al V-lea, precum și o prea frumoasă cruce de aur, dăruită mănăstirii de Mateiu Basarab.

La orele 12 din zi, după parastas, d-nul Gr. Tocilescu, a roștit o lungă și strălucită cuvîntare despre Mihaiu-Viteazul, făcînd următoarea înălțătoare invocație:

»Mărite și cinșite craiu, când ai închis ochii ai lăsat țeara în iobăgie. Azi iobăgia a dispărut. Acum, cinșite craiu, când zicem România, zicem o țeară liberă, zicem regat. Mărite craiu, n'a dispărut numai iobăgia, ci poporul românesc a dobîndit improprietărea și cultura înaltă. Și dacă azi ai reînvia, cinșite craiu, și te-ai urea din nou pe tronul țării, un singur lucru ți ar mai rămînde de făcut:

Să recucerești...

Mărite craiu, moștenirea pe care ne-ai lăsat-o, o sîrbătorim azi, căci vîl teia ta a renăscut sub Regele Carol și eroismul soldaților tîi a renăscut în soldații cari au cucerit Grivița și Plevna.

Tu, erou mare, ești pentru noi un Alexandru Macedon, un Cesar; căci precum Alexandru cel-Mare a dus cultura elină până în fundul Indului, tot așa tu ai dus idealul neamului românesc la îndeplinire, unind Țeara-Românească cu Moldova și cu...

»Omorirea ta a fost un fapt mășgav, amintirea ta e gloria noastră!

După strălucitul discurs al dlui Tocilescu, d-na Smara a recitat o poemă închinată tot memoriei lui Mihaiu-Viteazul.

Apoi dl Tocilescu a scris un act de pioasă amintire, care a fost semnat de toți cei prezenți. Acel act va fi reprodus pe pergament și deus un esemplar la mănăstirea Dealului și altul la arhiva statului.

Eată cuprinsul actului:

»Astăzi, 4 Iulie, anul 1901, în al 35-lea an al domniei glorioase a M. S. Regelui Carol I. cel Înțelept, mai jos semnați membri ai congresului didactic ținut în București în zilele de 1, 2 și 3 Iulie a. c., venit-am în pereli-nagiu sfînt la mănăstirea Dealului, în-genchiat-am pe petra mormentală a viteazului dela Călugăreni, a eroului între eroi, a craiului Ardealului, a domnului Țării-Românești și a stăpînitorului Moldovei, înălțat-am rugi către Atotputernicul ca să ocrotească această mare moșie a bătrînilui moșnean Mihaiu-Vodă, și s'o mărească și s'o strălucească în veacul vecilor și să învrednicească pe urmașii nostri peste 100 de ani, ca să poată mări și cinși pe făptuitorul aievea al planurilor viteazului și marelui erou Mihaiu-Viteazul.

Peste câteva zile implinindu-se 300 de ani dela moartea lui Mihaiu-Viteazul, oficiatu-s'a și serviciul trecenar pentru odihna sufletului eroului, în prezența a 700 Români veniți din toate părțile.

Congresisții au vizitat apoi orașul Tîrgoviște, între altele ruinele curții domnești, monumentul lui Gr. Alexandrescu etc. și seara s'au întors în capitală.

Internatele noastre din Beiuș.

I.

Concurs pentru primirea în internatul Pavellian de fete din Beiuș, pe anul școlar 1901/1902.

Elevele internatului sînt sau stipendiste în întreg sau stipendiste în jumătate, sau solvente.

La stipendii pot concura în prima linie fetele orfane de preot din diecesa gr.-cat. de Oradea-mare; stipendiste nu pot fi decât fetele de religie gr.-cat.; solvente se primesc atît eleve gr.-cat. cât și eleve gr.-or.

Stipendiste, cari se bucură de stipendiu întreg, pentru proviziune, educațiune în internat nu solvesc nimica; elevele, cari au stipendiu numai de jumătate, solvesc 150 coroane, ear' elevele solvente solvesc la an o sumă de 300 coroane în două sau cel mult 4 rate egale anticipate, adică: în 1 Septembrie, 15 Noembrie 1 Februarie și 15 Aprilie.

Elevele așezate în internat pentru sumele amintite primesc proviziunea întreagă, adică: ovarit, întreținere corăpunzătoare și bună, luminat, încălzit, spălat, instrucțiune specială în studiu, în declamări, în cant, în diferite desterități, în lucruri de mînă, economia casnică, în fiecare zi în anumite ore instrucțiune conversațională în limba maternă, maghiară, germană, la dorința espresă din limba franceză, primesc uniformă, care constă dintr-o haină, 2 șurte în forma unei haine, o pălărie de iarnă și una de vară și o manta de iarnă.

Taxa anuală pentru instrucțiunea în limba franceză 20 coroane, taxa pentru instrucțiunea în plan de 3 ore la săptămână (1/2), oră instrucțiune, 1/2, oră deprindere, cu întrebuințarea pianului 60 coroane la an. Toate aceste și spesele pentru cărțile trebuincioase, materialul de scris, de desen, de lucru de mînă etc. nu sînt cuprinse în suma sus amintită de 150 coroane respective 300 coroane, deci despre acoperirea acestora trebuie să se îngrijească părinții sau tutorii. Pentru instrucțiune de dans încă e a se plăti o sumă oare-care moderată, ce se stabilește din cas în cas în învoială cu măiestrul de dans. Pentru folosirea vestimentelor de gimnastică ale internatului e a se plăti 2 cor. pe an.

În internat se primesc eleve de I.-IV. clasă a școalei civile și eleve de I.-IV. clasă a școalelor elementare populare. Elevele școalei civile vor cereța școala civilă publică aparținătoare internatului, ear' elevele școalei populare vor cereța școala elementară poporală de stat din loc.

Elevele, cari voese a fi primite în internat, au să-și înainteze petițiunile pentru primire la Veneratul ordinariat diecesan gr.-cat. din Oradea-mare până în 1 August a. c. — Petițiunile sînt de a se instrui: 1. Cu carte de botez. 2. Testimoniu școlastic. 3. Atestat medical. 4. Atestat de revacinare; doritoarele de a obține stipendiu vor aduce și un atestat comunal despre poziția și starea materială a lor, eventual a părinților lor.

Elevele primite au să aducă cu sine: Albituri și fuste din fiecare câte 6, — din fuste 3 au să fie din barchet colorat; 12 părechi ciorapi negri; 1 umbrelă mare; 2 părechi ghete înalte, cari trebuie să fie de tot noue; 1 manta de primăvară de culoare vîntă sau neagră; 4 haine de casă, din care 2 de barchet, 2 din creton, de tot durabile; 1 palaponă cu 2 învîlitoare; 2 perini cu 4 fețe albe; 2 cearșafuri; 6 ștergare; 6 sarvete; 2 pieptene, unul rar și altul des; 1 perie

de dinți; 1 perie de haine; 2 perii de ghete, săpun, praf de dinți.

Elevele să aducă cu sine conscrierea tuturor obiectelor și unelțelor trebuincioase în două esemplare.

În fine cu provocare la dispozițiunea Veneratului ordinariat se atrage atențiunea părinților și a tutorilor acelor eleve stipendiste, cari au fost stipendiate condiționat, să nu întîrzie a-și prezenta din nou petițiunea la Veneratul ordinariat diecesan pe timpul hotărît.

Elevele primite au să se prezenteze în internat la 6-7 Septembrie 1901.

N. B. Inscrîiere atît în școala civilă, cât și în cea elementară, vor fi în 5, 6, 7 Septembrie.

Didactul în școala civilă e 16 cor. (8 fl.), în cea elementară 6 cor. (3 fl.) la an, cu taxa de înscriere cu tot.

Direcțiunea.

(Va urma).

Convocare.

Despărțământul XXIII. (Turda) al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« își va ține adunarea generală în biserică gr.-cat. din Turda-veche, la 28 Iulie a. c., cu următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea adunării la 3 ore p. m. prin directorul despărțământului.
2. Raportul despre activitatea comitetului.
3. Raportul casarului.
4. Emiterea unei comisii pentru censurarea raporturilor, conscrierea de membri noi și încasarea taxelor.
5. Raport despre starea bibliotecii populare a despărțământului.
6. Eventuale disertațiuni.
7. Eventuale propuneri.
8. Raportul comisiei esmise.
9. Satorirea bugetului pe anul 1900/901.
10. Alegerea delegaților pentru adunarea generală a »Asociațiunii«.
11. Alegerea comitetului pe un nou trieniu.
12. Designarea locului pentru adunarea viitoare.
13. Alegerea comisii pentru autenticarea protocolului și închiderea.

Rugăm pe on. membri ai despărțământului și pe toți, cari doresc cultura poporului român, să participe la această adunare.

Turda, din gîdina comitetului despărțământului XXIII. al »Asociațiunii«, ținută la 8 Iulie 1901.

Artemiu Codarcea,

protop.-director.

Dr. Eugen Păcăeanu,

secretar.

Cronica zilei.

Sibiu, 20 Iulie n. 1901.

AVIS. Rugăm pe P. T. abonenți în restanță cu plata, să binevoiască a-și achita în cîrînd abonamentul, căci în cas contrar vom fi siliți a sista trimiteria ziarului.

Distincțiune. Maiestatea Sa a conferit crucea de cavalier ordinului Francisc Iosef, dlui Ioan Pocopovici, presbiter stauror, predicator catedral și capelan militar în Bucovina.

Doctori la universitatea din Budapesta au fost promovați în decursul anului școlar 1900-1901: Doctori în teologie 3; doctori juris 226; doctori în științele de stat 80; doctori în medicină 118; în farmacie 7; în filosofie 31 de ingi. La olaltă s'au distribuit deci 470 de diplome de »doctor«.

Paroch în Sebeșul-săseș a fost ales Dumineca trecută singurul concurant, dl Avram David, dir. școalei elementare de acolo, cu 250 de voturi din 700.

»Tribuna Literară« adăosă ea supplement la nrul de azi al »Tribunei« are următorul cuprins: Ianu murind, poezie de Al. V. Alveșcu. — Partia grozavă, humorescă de A. de Klinkowstroom. Trad. de I. P. Reteganul. (Urmare și fine). — »Eroina imperiului«. — Fii pe pace, poezie de Octavian. — Contra grăsimii, după I. Sondau. — Privighetoarea din Mirești, poezie de Nicolae Hristescu. — »Travali«, de Emil Zola. — Felurimi. — Glume. — Sfaturi practice.

O ploaie torențială s'a descărcat ieri, Vineri după amiază, peste Brașov și Săcele. În suburbiul Blumena și în Dêrste apa trech peste ginele tramwayului, cu 20-30 cm. În Săcele, ploaia a causat o mică inundație. Comunicațiunea între Dêrste și Nou a fost pe scurt timp întreruptă din cauza revêrsării vălii.

Regele Carol al României, din incidentul iubirii de 50 ani al regimentului 6 de inf., al cărui proprietar este, i-a dăruit portretul său lucrat în ulei. Predarea portretului s'a făcut azi din partea majorului Esarcu, atașat militar la Viena.

Conveniri literare. La inițiativa mai multor se vor ține de aci înainte în Sibiu (casa meseriașilor români) în fiecare Vineri dela 6—7 ore seara conferințe din sfera literaturii naționale pentru tinerimea română. Prima conferință a fost ieri. Dl prof. P. Dan a vorbit despre celebra operă a dlui N. Iorga: *Istoria literaturii române în secolul al 18-lea*.

Esposia meseriașilor români din Sebeșul-săseș, deschisă în ziua Sf. Ap. Petru și Pavel este vizitată de public numeros. Obiectele espuse de peste 200 de esposanți sunt admirate și de străini. Precum ni se scrie, la încheierea festivă, ce va avea loc în 15/28 Iulie vor lua parte un număr mare de reprezentanți ai meseriașilor români din Sibiu, Sălaj, Măreș etc. Comitetul reuniunii sebeșene își dă multă silință, ca ziua de 28 Iulie să fie o sârbătoare măreață a meseriașilor români.

D-soara Eugenia Grecu, absolută a școlii Luther din Sibiu și actuală profesoară de lucru de mână la liceul „Filipini” din Galați (România), a contribuit la fondul de 20 bani, creat de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu” pentru acuirea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor români din Sibiu, suma de 5 coroane; la același fond au mai contribuit domnișoara Vilma Otto de 20 coroane; domnul Nicolae Togan, administratorul protopresb. gr.-cat. al Sibului 1 cor.; Andrei Baltes, N. Orendi, notar, Milii Orendi și Aurel cav. de Sămărgișan din Mușna, dela fiecare 20 bani.

Cununia. Iuliu Bășas, teolog absolut și Barbara Boieru, îi celebrăză cununia lor, Duminecă, în 28 Iulie a. c. st. n., la 3 ore p. m., în biserica gr.-cat. din Ciuc-Lăzărfalva.

Nr. 2, soțul de principii și de paprică electoral al popoului corțean Bucumani, e popa Adamovici, care în Bucumani a oferit din nou mandatul de deputat lui Werner Gyula, politicianul român și romanticul politician. A făcut-o aceasta popa Adamovici în numele popoului român. Ce mai îndrăzneală! Oare ce le-a greșit poporul român preoților noștri, că unii dintre ei în schimb figurilor și costurilor electorale necinstesc numele lui? Nu se tem aceste de gulas mistuitoare laocuste, că urgisita lor procedură îi va face nesuferți în ochii popoului român? Și atunci... se vor răbuna amar ciocanele de rachiu electoral. Zlătneanul.

Filoxera s'a constatat în podgoriile din jurul Sebeșului-săseș.

Esamele de calificare dela cursul administrativ comunal din Mureș-Osorheiu s'au ținut din 5—15 Iulie.

Admiși la examen au fost 69 ascultători, intro cari au fost 22 Români, 29 Maghiari, 14 Sași și 4 Jidani.

Dintre Români au depus esamenul cu distincție: Victor Florian, George Koch Ilia, Ioan Magda, Octavian Oprea, Nicolau Tămaș și Eugeniu Tătar; cu foarte bine: George Bărbat, Traian Balomir, Nicolae Buzea, Petru Demian, Petru Florian, Maximilian Grecu, Ioan Crișan, Ioan Cristian, Ioan Moldovan, Dumitru Pop, Maximilian Radu, Zaharie I. Tătar și Zaharie N. Tătar;

cu suficient: Maxim Anghel, — ear' 2 au fost relegați la repararea esamenului pe 3 luni.

Dintre Maghiari au depus esamenul cu distincție 3, cu foarte bine 18, cu suficient 5, relegați pe câte 3 luni au fost 3.

Dintre Sași, cu distincție 1, cu foarte bine 12, cu suficient 1.

Dintre Jidani, 4 cu foarte bine.

Emigrarea Evreilor din România. Din toate orașele țării vin știri, că se organizează în mod sistematic numeroase emigrări de Evrei.

Pentru repararea bisericii gr.-or. din Deva au binevoit a contribui d-nii: Romul Coțoi, comerciant în Baia-de-Criș; Ioan Mirza din Deva, Avram P. Păcurariu, protopresbiter gr.-or. în Ilia-mureșană; Simeon Borha, asesor la sedria orfanală, câte 10 coroane; curtea cu jurați din Deva, și anume: domnii George Gila, Daniel János, Samuel Hirsch, toți din Deva; câte 2 cor.; Florian Bugiu, din Zam 2 coroane; Elie Aurel, din Hașeg 1 cor.; Petru Mircea, din Deva 1 cor.; ear' din venitul petrecerii cu joc, aranjată de tinerimea română din comitatul Hunedoarei au încurs 37 cor. 75 bani; din venitul teatrului aranjat din partea meseriașilor din Deva 59 cor. 40 bani; însoțirea de antioapaune și credit „Hunedoara” de Deva, a contribuit cu 30 cor.; primească deci acești binefăcători contribuți pentru ajutorul dat întru realizarea scopului sfânt și nobil cele mai călduroase mulțumiri. Deva, la 14 Iulie 1901. Dionisiu Ardelean, episcop.

Agata Bărsescu. Distinsa tragediană, d-soara Agata Bărsescu a publicat în ziarul „Wiener Tagblatt” un articol, intitulat „O femeie poetă pe tron”, consacrat grațioasei suverane a României.

Starea sămănătorilor în România. Dela 20 Iunie până la 2 Iulie curent, în toată țeara timpul a fost ploios, — ploii aproape generale abundente. Cu toate acestea seceratul s'a putut admirabil; seceratul grâului s'a putut face în foarte multe părți și treieratul început. Starea porumbului e excelentă. Grâmină a căzut în multe locuri, cauzând pagube însemnate.

Concurență. Mare durere le căunează soviniștilor unguri, că mișcarea naționalistă în Bănat a ajuns într'un stadiu neașteptat de dezvoltare. Nemții deosebiți înăsușie au pornit lupta pentru limbă și îndreptățire națională. Ear' Românii bănațeni prin înființarea „Drapelului” deasemenea au câștigat un organ local demn de ambițiunea lor. Pentru-ca să contrabalanseze această mișcare publicistică, contele Nakó Sándor i-a oferit ziarului unguresc „Nagy-Szent-Miklós” spriginul său moral și material, ca astfel să fie mai bogat și mai înflăcărat decât zărele românești, s'erbești și nemțești, și deci să devină cetit în cercuri mai largi. Bănațenilor însă s'ntem convingi, că nu le trebuie bazaconiile ungurești nici chiar gratis, decum cu prețuri reduse.

Tremă electorala. De când conducătorii slovaci au decis să intre în dietă Ungurii din nordul Ungariei s'nt în continuă tremă. Fișicele maghiare din acele ținuturi s'fârșă într'una contra programului slovac, ear' deputații de până acuma, temându-și mandatul, cu tot din adinsul vreau să timbreze lupta Slovacilor de panslavism. Cu mare durere observă Ungurii, că și foale „Terveiség”, dela care așteptau ei mame-luție, îi lovește mereu în grandomania lor. Remarcăază deosebi pasagiul următor din „Terveiség”: Frații maghiari în urma forței irezistibile a împrejurărilor totuși vor trebui să vină la convingerea, că numai astfel își vor păstra independența, dacă vor încheia o pace sinceră cu naționalitățile ce locuiesc această patrie.

S'nt foarte adevărate aceste vorbe, dar' Ungurii nu vreau să le înțeleagă.

Stipendiu pentru elevii de comerț. Camera de comerț din Brașov eșerie concurs pentru un stipendiu de 600 coroane pe seama unui tânăr, care vrea să studieze la academia de comerț din Budapesta. Stipendiul e pentru doi ani, după stipendiul va dovedi la finea anului prim un progres mulțumitor. Rugări pot înainta tinerii cari s'au născut pe teritoriul comitatelor Brașov, Târnava-mare, Sibiu și Făgăraș și cari s'nt îndreptățiți să se înscrie la acea academie, fie că au absolvat o altă școală comercială sau o școală medie. Rugările timbrate cu 1 coroană se arête etate, rapoartele familiare, planul, cum vor să-și valorizeze mai târziu cunoștințele câștigate în interesul comerțului din patrie; acestora se va alătura și atestatele despre studiile făcute și despre cunoștințele de limbă. Terminul de înaintare până la 31 August a. c. la 12 ore din zi la protocolul de primire al camerei de industrie și comerț din Brașov. Cel-ee va primi stipendiul trebuie să se deobice în scris, că mai târziu se va pune într'adevăr în serviciul comerțului din patrie, fie-o să va primă un post în țeară sau străinătate. În cazul contrar trebuie să restituie stipendiul.

Turcia a plătit Statelor-Unite 95 000 dolari despăgubiri pentru daunele pricinuite supușilor americani când cu măcelurile Armenilor.

Ploaie cu vifor. O ploaie împreună cu vifor a fost ieri după amiază la 2 ore în Cocul-de-Câmpie. Abia s'a început torentul și nu se mai vedea nici la distanță de 20 pași. Vântul a plecat virfurile arborilor până la pământ, mulți arbori au fost rupți, apa a crescut așa de tare, încât și pârâiele cele mai mici le-a umplut cu plin. Ploaia împreună cu ghiață a zdrobit și la mînat tot ce a aflat în cale, făcând pagube grozave.

Crema Margit. Puține dame s'nt, cari nu cunosc escenta alifia de față a farmacistului Dr. Kelemen de Földes din Arad. Alifia aceasta se bucură de cel mai bun renume între toate alifiile de față, fiindcă ea nu conține nici mercuriu, nici plumb și e absolut nestricăcioasă pielei, curățind totodată toate murdăriile, coșii etc. și dănd pielei o colorare frumoasă și fină. Băncănelul mare costă 2 coroane, cel mic 1 coroană. Se poate cumpăra dela producătorul și la toate farmaciile.

EPIGRAMĂ

— Una la zi. —

De-ai ave atâtea miș,
De căți ani matricea spune
Că ești, o, atunci te ored,
Ai ave de — caufiune.

Locotenent.

Vieța socială.

Petrecerea românească din Ciachi-Gârbou.

— 16 Iulie c.

În 14 I. c. inteligența română din Ciachi-Gârbou și jur a aranjat o petrecere de vară. Publicul a fost destul de numeros și ales, tinerimea destul de bine reprezentată. La prima intrare în pavilionul de ceaș maghiară, aici promitea o petrecere adevărat românească, confidențială, precum ar trebui și trebuie să fie petrecerile noastre.

Durerea însă, impresia aceasta a fost numai momentană.

Vă veți mira poate, când voi spune, că la această petrecere limba de conversație „oficioasă” a fost cea a lui Tuhutum.

Damicelele noastre din părțile acestea — așa se vede — își țin de rușine a vorbi limba, care pentru prima dată au auzit-o de pe buzele mamelor. Limba modernă de ceaș maghiară, aici doară și patronează petrecerii aceea o folosește.

Dar' mergem mai departe.

Când sunetul muzicii înceta, strigătele înăsușie de „Hogy volt!” umpleau sala, din vre-un colț mai retras se auzia rar câte un „Cum a fost!” desperat.

Să o trecem însă și aceasta cu vederea; veniamus ad fortissimum.

Înaintea de pauză, la 11 ore, se începe „Csárdás”-ul. Strigăte, chiuituri și tropote asiatic te fac să nu mai știți că unde ești: între frați de sânge, între Români, sau între „osikós”-ii de pe șesul Ungariei? Înăsușirea e la culme, eară orchestra de trei-ori e silită să repețească jocul.

După pauză urmează al doilea „Csárdás” și scena de mai nainte se repește.

Poftim petrecere „românească”; două „Romane” s'au dansat și tot atâtea „Csárdás”-uri.

E superfluu să mai vorbim de toastele ținute, în pauză, la masă. Auzit-am acolo frase frumoase ca „ideal național”, „conștiință națională”, „demitate națională” ș. a. Toate naționale, numai petrecerea nu.

Ne plângem zilnic, că Ungurii chiar și cu forța voiesc să ne maghiarizeze. E drept, că acela le este scopul.

Dar' să ne uităm mai bine și la noi, că mergem înșine de bunăvoie spre prăpastia ce ne amenință.

Cine ne silăște să ne profanăm noi petrecerile cu jocul rebel al Ungurilor, cu „Csárdás”-ul?

Nime, dar' noi voim să ne arătăm mai complasanți decât dînșii și nu ne gândim la aceea, că prin o astfel de complesanță punem în joc caracterul național al unui neam întreg.

A... I.

Petrecere în Capolnec-Mănăstur.

Tinerimea studioasă română din Capolnec-Mănăstur și jur invită la petrecerea de vară ce va aranja la 28 Iulie st. n. 1901 în favorul fondului înființându-i casine din loc. Prețul de intrare pentru persoană 2 coroane, pentru familie din 3 membri 4 coroane, dela 3 membri în sus de membru 1 coroană 20 bani. Începutul precis la 7½ ore seara. În pauză tinerimea va juca: „Călușorul”, „Bătutac” și „Horas”. Ofertele se primesc cu mulțumiri și s'nt a se trimite la adresa casarului: Dl Ioan Dragomir preot în Capolnec-Mănăstur, și se vor cuita pe cale ziaristică.

MAI NOU.

Lupta Burilor.

Londra, 19 Iulie n. Comandantul bur, Schalk-Burger a chemat sub arme pe toți tinerii buri trecuți de 14 ani.

Acum se începe a treia fază a operațiilor de război, care va fi de mare importanță.

Școală pentru pantofari.

1. La școala specială pentru pantofari, înființată în Sibiu cu ajutor dela stat, se începe noul an școlar 1901/2 în 3 Septembrie n., pe care zi se vor oferi și 9 stipendii la 120 cor. Cursul pentru învățarea durează 3, cel pentru calpe 1 an. În această școală cu limba de propunere germană și maghiară se propun următoarele obiecte: 1. limba și corespondența comercială maghiară; 2. limba și corespondența comercială germană; 3. aritmetica și geometria; 4. comptabilitatea; 5. desennul liber și special; 6. desennul geometric; 7. măsuratul; 8. croitul; 9. studiul piciorului; 10. știința despre material și instrumente și 11. deprinderi în atelier, total 40 ore pe săptămână. La finea cursului se va face un examen final din cele învățate în anul următor. Atestatul primit îndreptățește pe absolvent să intre calificat și să capete cârtica de muncă.

Elev ordinar poate fi cei-ce a absolvat cu succes 4 clase elementare, a ajuns etatea de 12 ani și e bine desvoltat la poezie. Și cei-ce s'nt deja învățecii sau calpe pot fi primiți, dacă au cunoștințele teoretice de lipsă.

Considerând starea materială nefavorabilă a multora dintre cei-ce se aplică la meserii și și pentru o mai ușoară ajungere a scopului e împreună cu această școală și un internat, în care se vor primi fără plată sau cu stipendiu numai învățecii săraci, dar' diligenți. Cei primiți în internat au să se îngrijească înșiși de haine de pat și de schimburi. Fiecare elev are să-și procure singur instrumentele de lucru. Rungărit se se înainteză până în 20 August a. c. la comitetul de supraveghere al școlii speciale. Pentru orice alte deslășiri să se adreseze doritorii la directorul școlii industriale, dl Martin Schuster din Sibiu, strada Turnului.

2. La școala specială de pantofari din Sibiu, care e provăzută cu 8 mașini de cusut de diferite sisteme din cele mai moderne, se va ține pentru pantofari și cismari, cari nu locuiesc în Sibiu, un curs, care va ține din 19 August până în 1 Septembrie n. Instrucțiunea se va preda în limba germană și maghiară dela 8—12 a. m. și dela 2—6 d. a. și pentru ea nu se plătește nimic. Obiectele de învățământ s'nt geometria pentru desennul de modele, desennul de modele, croitul, studiul piciorului, luarea măsurii și cunoștințele despre material. Pentru participanți săraci s'nt și 10 stipendii de câte 10 cor.

Calfele și măiestrii, cari vor să participe la acest curs, să se înștiințeze până în 10 August n. tot la directorul școlii industriale, dl Martin Schuster în Sibiu, strada Turnului.

Nu putem din destul recomanda părinților în ce privește pe copiii lor, pe cari ar vrea să-și facă pantofari, apoi pe calfe și pe măiestri să se folosească în număr cât mai mare de aceste două școli, dintre cari cea dintâi e pentru cei-ce întră întâi la meserie, ear' cursul din vara aceasta pentru calfe și măiestrii. Acum mai merge cu cât au învățat cei-ce s'nt astăzi măiestri, dar' nu vor trece mulți ani, cei fără de școală specială vor fi socotiți numai cărpaci în asemănare cu cei-ce vor eși din școlile speciale. Astăzi meseria este artă și știință și numai cel-ee o știe purta după legile artei și ale științei va pute să poarte luptă biruitoare față de mărfurile din fabrică, cari nu că s'nt mai bune, dar' s'nt mai frumoase.

Școala specială se recomandă deosebi pentru acei părinți mai cu dare de mână, cari vor să asigure pentru băieții lor o învățătură mai bună și un traiu mai tignit și în decursul învățării, ear' la cursul de 12 zile, pentru calfe și măiestri, ar trebui să facă fiecare tot posibilul, ca să poată lua parte.

Și cei îndreptățiți cu distribuirea de stipendii pentru meseriași ar face bine, dacă cel puțin câteva din ele s'ar distribui pentru elevi înscriși la aceste școli speciale.

ECONOMIE.

O nouă bancă românească. Sub firma „Greoviceana” institut de credit și de economie societate pe acțiuni, s'a înființat în Greovici o nouă bancă românească cu capital social de cor. 20 000

(400 acțiuni à cor. 50). Director executiv este dl Ioan Epure, ear' membri în direcțiunea d-nii: Vasile Pascu, Sofron Gaoica, Dimitrie Adamovits, Vuici Păcală și George Balica.

Comerțul României cu Bulgaria. Într'un studiu asupra com. Bulgariei, buletinul camerei de comerț românească din Constantinopol constată, că România face progrese comerciale foarte însemnate în Bulgaria. Exportul Bulgariei în România care a fost în 1899 de 542.901 lei, a crescut în 1900 la 1.391.467 lei.

Importul României în Bulgaria a fost în 1898 de 1.532.336 lei, în 1899 de 1.658.084 lei și în 1900 de 1.839.616 lei.

Sociți în Sibiu.

La 20 Iulie n. 1901.

Hotel „Imperatru Romanilor”: Borosyanyi cu soția, profesor din Deva; Müller cu soția, inspector sup. din Timișoara; Kessler, oficial din Berlin; Vizi din Dej, Kispál din Dicio-S-Martin, Schürer din Viena, privatieri; Roth, Steiner, Mittler, Kacser, Bernszauer, din Viena, Tauber din Kecskest, Várad, Guttmann, din Budapesta, comercianți.

Hotel „Neurhrer”: Klein, comerciant din Budapesta; Armulu, Fărcășan, privatieri din Rîmnic; Barbu cu soția, comptabil din Reghinul-săseș; Lendvay, protopretor din Sighișoara; Brekner, sublocotenent din Brașov.

Hotel „Meltzer”: Turcu, hotelier din Blaj; Eckard, preot din Vurpăr; Szentmiklós din Budapesta, Fexer din Viena, vajajori.

Pentru redacție și editură tipografia: Andreiu Baltes. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Doctorul [197] 3

Romulus L. Crăciun

KARLSBAD,

Alte Wiese „Strauss”.

Consultațiuni dela 1 Maiu până în 16 Octomvrie

Med. univ.

Dr. Nicolae Comșa

[201] 6—6 FRANZENSBAD

Villa „Königshof”.

Doctorul

Alexandru de Vaida-Voevod

specialist pentru boale interne.

[203] 15 Karlsbad,

ALTE WIESE „DREI STAFFELN”.

Spirt de oțet

în calitate recunoscută de foarte bună, suferă 3 ape, foarte potrivit pentru înăcrirea crastaveților, de o aromă plăcută în mâncări, se capătă cu prețul de 10 er. litra la singurul producător pentru comitatul Sibiului

232 1—10

Frideric Messe,

fabrică de spirt de oțet în Sibiu, piața Fingerling nr. 9

(Sub treptele porcarilor).

Revânzătorii capătă rabatul corăspunzător. — Comandă din afară se efectuează iute.

Mare deposit de traverse.

Prețul per vagon . . . fl. 10.50 pentru 100 chlg.

Prețul la cantități mai mici fl. 11.— pentru 100 chlg.

Șini pentru căile ferate
rude de fer de Cudjir
cu prețurile cele mai moderate
la
Andreiu Rieger,

fabrică de mașini agricole, turnătorie de fer și magazin de ferărie în Sibiu.

[122] 12—20

Apele cele mai feruginfere, băile cele mai renumite de nămol ale continentului, idroterapia cea mai rațională în ostul Europei, la confluența Dornei și Bistriței, într-o vale plăcută a Carpaților bucovineni, înconjurată de păduri conifere, în pitorescul triunghi între Ardeal, România și Bucovina.

„Dorna” în Bucovina.

La gara Valea-Putnei, deocamdată, ultima stație a căii ferate secundare Haina-Câmpulung-Dorna (2 ore depărtare de la Dorna) se află birje la sosirea fiecăruia tren.

Durată sezonului de la 1 Iunie până 30 Septembrie st. n.

În monumentalul stabiliment de baie se aplică sistemele cele mai moderne. Serviciul idroterapie se află în mâinile unui personal bine școlit, din clinica prof. Winternitz. Cure dietetice, de zăr și de lapte.

Palatul curei (Curhaus) cuprinde un restaurant cu saloane elegante de mâncare, o cafenea și saloane de lectură, muzică, biliard și pentru diverse jocuri.

Afară de numeroase locuințe și hoteluri private, mai stau la dispoziția publicului și două hoteluri cu 71 de camere și apartamente confortabile pentru prețuri moderate, cari aparțin stabilimentului de cură.

Apaducte din izvoarele munților.

Canalisație. Lumina electrică în efectuare.

Succese splendide între altele, la boala de inimă după sistemul de la Nauheim cu băi acid-carbonice și la arterioscleroză cu băi de nămol.

Informațiuni și prospecte se dau la dorință gratis și franco de către administrația c. r. a stabilimentului de cură. La comanda se rezervă camere în hotelurile de cură și se pot procura și birje la gara din Valea-Putnei.

La întrebări de specialitate medicală răspunde medicul stabilimentului de băi cons. imp. Dr. Arthur Löbel.

Seze medici sunt în loc, cari vorbesc românește.

Apele alcaline din sursa „Ludwigquelle” aprobate ca beutură dietetică și bune de amestecat cu vin și cu sirop, aplicate și la diverse afecțiuni catarale, se pot comanda la administrația c. r. a stabilimentului de cură.

În lunile Iunie și Septembrie prețurile reduse pentru băi și odăi.

[188] 9-10

Administrația c. r. stabilimentului de cură.

Se vinde

din mână liberă, pe lângă un preț corect și moșia numită „Deal” din comuna Mercurea, estindere de 17-18 jugere arătură și fâneață, împreună cu o casă spațioasă, economică, la poziție bună în piața.

Doritorii se se adreseze la dl Fizeși, Sibiu, Schmidtga-se nr. 21, sau la notarul comunal din Mercurea (Szerdahely).

[235] 1-3

La subsemnata firmă devine un post vacant pentru o

calfă de comerț,

în bransa de băcănie (specerei), curent și tutungerie-mare (m. k. dohánygyártás).

Se recere de la reflectanți, ca să fie persoane de încredere cu purtare solidă și praxă în afacerile comerciale; aceia însă cari ar avea praxă în conducerea tutungeriei-mare, se vor prefera.

Tot aici se află un post vacant pentru un practicant, care va avea cel puțin 2 clase gimnastice, și va fi trecut vîrsta de 13 ani.

A se adresa la firma

Ioan Baci, Hâtszeg.

[234] 1-3

„Omoritor de insecte” neîntrecut.

Cumpărați „numai în stiole”.

Se află în Sibiu la d-nii:

Julius Balmann,

Johann Billes,

F. Binder,

„Concordia”,

societate comercială pe acții.

Ludwig Fuchs,

A. R. Grell,

189 7-22

Gustav Gürtler,

Ludwig Gürtler,

Friedrich Homm,

Franz Jahn Söhne,

Carl Kirschner,

Johann Michael Klein,

Ludwig Kurowski,

J. B. Misselbacher,

J. C. Molnar, apoteca,

F. A. Reissenberger,

G. Scheyding,

Johann Schneider,

Rudolf Schuster,

Josef Schwarz,

Franz J. Wagner,

Wilhelm Wazek,

Josef Zimmermann.

Afară de acestea mai sunt depozitate în tot locul unde sunt espuse placate.

Pudra „Serail”

a lui

W. Reichert, Berlin, nestricăcioasă, invisibilă, e folosită de cele mai mari artiste și e răspândită în cele mai înalte societăți.

Prețul unui carton 1 cor. 20 bani.

Depozitul:

PARFUMERIA MELTZER,

strada Cismădiei (edificiul comunei de corp)

GUSTAV MELTZER,

fabrică de săpun și lumini, strada Gușterii

în Sibiu, [147] 3-16

precum și în farmaciile dlor Gottlieb Henrich,

C. Müller și J. C. Molnar.

Salon vienez de ras, frizat și parfumerie

al lui

187 7-52

Franz M. Nikesch,

Bretterpromenade, SIBIU (Podul-minciunilor).

În local separat cu intrare separată.

Depozit de parfumerie cele mai fine și specialități, săpunuri de toaletă, creme pentru mână și față, pudră, eau de Cologne, apă de gură, perfi de dinți, rociuri de păr, piepteni cu cele mai ieftine prețuri.

Schimbarea gratuită a marfei ce n'ar conveni.

Expedare discretă pe postă.

Crema de flori de portocale

a lui Jenes

mare nu dă nici un lustru pielii.

Prețul unui borcanel 1 coroană.

Prețul unei cutii cu pudră de flori de portocale accesorie cremei 1 coroană.

Se capătă la:

[82] 19-50

Jenes Vilmos, farmacia „Szt. János”, Budapesta, II., Széna-tér.

Depozitul principal:

Dr. Egger's Apotheke zum Reichspalatin

Budapest, VII., Váci-körút 17.

Numai cu vâpseala de ulei de chihlibar

„Bärenmarke”,

din fabrica de lac Flügger & Bocking în Viena-Stadlau

se pot aranja odăile și bucătăriile

într-un mod plăcut și frumos. Neîntrecută în trănicie și în frumseță, rezistibilă contra umezelii, această vâpseală se întrebuițează cu cel mai bun succes la vâpseala dușumelei, mobilelor, obiectelor de prăvălie și bucătărie. Ori-și-care fată în casă poate vâpsi singură cu vâpseala aceasta.

Unicul deposit:

„CONCORDIA”,

[209] 5-10

societate comercială pe acții în Sibiu.

Deschidere de prăvălie.

Am onoare a face onorat public cunoscut, că am deschis pe piața locală, **Tirgul-mare nr. 17**, un

deposit de pălării,

cu cele mai moderne forme de pălării pentru bărbați și copii. Aici se vor efectui toate lucrările de această bransă, reparaturi etc., pe lângă cele mai solide prețuri. Pentru o asistare cât mai frecventă a magazinului meu se roagă

Cu toată stima

Sibiu, Iulie 1901.

Gustav Schuster, pălărier.

Farmacia lui F. I. R. Hotter la „Sfântul Iosif” în Viena, calea Schönbrunn nr. 182

Absorbinol-Hotter

1/2 flacon fl. 6 —, 1/2 flacon fl. 3.50.

Depărtează toate ecescențele și așezările unsuroase, fără a cauza stricăciune părului. Întărește vinele slăbite și atacate de boală, depărtează toate modăile de pe mușchi și recorește toate apăriderile; în-deosebi e foarte sigur leac contra poachelor, umflăturilor de gîsne, modărilor dela copite, genunchilor groși, modărilor de pe vine, oaselor îngroșate, umflăturilor, unde de acestea se ivesc. Vindecă tremurarea genunchilor și toate contu-siunile.

Pruf de nutremēt-Hotter

1 pachet 80 cr.

Escelent adăos la nutreț pentru a conserva animalului puterea și sănătatea; folositor la toate boalele de rinichi, de heșică și de nervi.

Unsoare-Hotter

1/2 borcan fl. 2 —, 1/2 borcan fl. 1.20.

Depărtează osul mort și ecescențe de os chiar și în casuri în-vechite, după întrebuintare de 4-6 săptămâni.

Preparate veterinare

1 flacon fl. 1.20.

Conservă vinele și mușchii puternici și vioi până la vîrstă înaintată, după frecări cu acest fluid animalul devine capabil de cele mai mari strapăte și training. E cu surprinzător efect întrebuintat și la toate urmările de prea mari sforțări, la ologire, reună și înțepinare.

Pruf-Hotter pentru rimători

Nr. I. și II.

1 chilo fl. 1.20.

Cel mai bun mijloc dietetic pentru așezarea pozei de mîncare și prin aceasta a promovarea creșterea rimătorilor; escelent leac contra orbișului. [170] 7-18

Nr. II. a se folosi peste tot locul.

Leac de colică-Hotter

1 flacon fl. 1.50

Contra tuturor solurilor de colică și încurier de ud la cal, cum și contra umflărilor la vitele cornute.

Pruf-Hotter pentru rimători

Nr. I. și II.

1 chilo fl. 1.20.

Cel mai bun mijloc dietetic pentru așezarea pozei de mîncare și prin aceasta a promovarea creșterea rimătorilor; escelent leac contra orbișului. [170] 7-18

Nr. II. a se folosi peste tot locul.

Ajutor grabnic și sigur contra durerilor de stomach și a urmărilor acestora.

Cel mai probat mijloc de casă pentru regularea mistirii, pentru ajutorarea sănătoasei circulații a sîngelui, pentru depărtearea părților alcătuitoare de sînge, care sînt stricate ori defectuoase (condițiile de căpetenie pentru cîștigarea sănătății), precum și pentru grabnică și sigură vindecare a durerilor de stomach d. e. la lipsa de apeteț, la rigăituri amare, la vînturii din corp (corărituri), la vomări, la dureri de corp și de stomach, la sgăricuri de stomach, la încălcarea stomacului cu prea multe mîncări, la îmbălbări, la congestiuni, la hemoroide, la boala de femei, la dureri de intestine cel mai bun mijloc este deja de 40 ani probat

Balsam al Drului Rosa

din apoteca lui B. Fragner în Praga 203-III.

Acela învîsoază întreagă acțiunea mișturii, produce sînge sănătos și curat și este un mijloc de casă popular sigur, probat și foarte răspîndit.

1 sticlă 50 cr., 1 sticlă dublă 1 fl.

Pentru 1 fl. 28 cr. trimiți anticipativ se expediază franco o sticlă mare și pentru 75 cr. se expediază franco o sticlă mică la ori-care din stațiunile austro-ungare.

Atențiune! Fiecare se ceară numai preparatele originale ale apotecii B. Fragner din Praga și se observe dacă toate părțile embleme-ului de balsamul Drului Rosa sînt prezente cu marca

se rotundă aci arătată; toate părțile embleme-ului de alifia de casă de Praga poartă marca triunghiulară aci arătată.

Ori-cine îmi anunță o falsificare primește o remunerațiune!

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziție și se pot vedea ori-cînd.

Depon în apotecile I. Török, Budapesta, A. Egger, Budapesta.

Principalul depon B. FRAGNER, liferant c. r. de curte, apotecă la „Vulturul negru” al preparatorului în Praga în colțul stradei Spornergasse Nr. 203 în Sibiu se află în apotecile E. Rumler, K. Müller și K. M. Herzberg.